

Tantárgy neve/kódja:	Tematikus előadás 6. A Kárpát-medence népvándorlás kori régészete eurázsiai kitekintésben BTR-DK-749
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető
Tantárgy oktatója:	Dr. Kiss Attila
Kreditszám:	10
Óratípus:	előadás
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kurzus célja a népvándorlás kori Kárpát-medence (4–9. század) régészeti művelődésének kurrens kérdéseinek bemutatása, illetve az itt élő közösségek kulturális hátterének és eurázsiai kapcsolatainak a feltérképezése. A tematika kiemelt figyelmet szentel az eurázsiai kapcsolatok és az ott található különböző kultúrák változásainak megismerésére is (Skandinávia, Közép-Európa, Mediterráneum, Baltikum, Belső-Ázsia). A közvetlen kapcsolatok bemutatása mellett főként a társadalmi rendszerek, illetve az egyes kultúrák alrendszerének kontinuitása és diszkontinuitása is külön figyelmet kap. Az egyes előadások során olyan problémák kerülnek fókuszba, mint a bizánci/római peremkultúra kérdése, az anyagi kultúra és az etnikum kérdése, az adoptáció formái, vagy az eurázsiai gazdasági rendszerek változása. Az órák során a hagyományos régészeti módszerek adta információk mellett a modern természettudományok nyújtotta új értelmezésekkel is megismerkedik a hallgatóság.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A népvándorlás kori Kárpát-medence egyes barbár kultúráiban bekövetkező társadalmi és kulturális változások nyomkövetése az írott források és a régészeti leletanyag fényében, az eurázsiai kapcsolati hálók felvázolása, a helyi anyaggal kapcsolatot mutató művelődések ismertetése.
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A Kárpát-medence területének leletanyagában bekövetkező változások és a külső kapcsolatrendszerek feltérképezése, a régészet mellett a társtudományok (archaeometria, archeogenetika, bioarchaeológia) eredményeinek beépítése a korszakról szerezhető tudásanyagba.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Kiss P. Attila: Ki hagyná el Asiát, Africát, vagy Itáliát, hogy Germániába menjen? Germánok a Kárpát-medencében/ / <i>Who would leave Asia, Africa or Italy to go to Germania? Germanic tribes in the Carpathian Basin.</i> Studia ad Archaeologiam Pazmaniensia 27. Budapest 2022 (325 ps.) ISBN 9786156388322 Jaroslav Tejral: Einheimische und Fremde. Das norddanubische Gebiet zur Zeit der Völkerwanderung. Spisy Archeologického Ústavu AV. Brno 2011. (466 ps.) ISBN 9788086023953

	<p>Grenzüberschreitungen – Reiternomaden in Mitteleuropa, ihre östlichen Wurzeln und Verbindungen. 14. Mitteldeutscher Archäologentag vom 7. bis 9. Oktober 2021 in Halle (Saale) / Tagungen des Landesmuseums für Vorgeschichte Halle. Tagungen des Landesmuseums für Vorgeschichte Halle 25. Eds.:</p> <p>Falko Daim–Harald Meller. Halle 2022 (419 ps.) ISBN 9783948618445</p> <p>Szenthe Gergely: Növényi ornamentika a késő avar kori díszítőművészetben (Kr. u. 8. század – 9. század eleje). Kultúrtörténeti tanulmányok. Magyarországtudós Intézet Kiadványai. Budapest, 2019. (654 ps.) ISBN 9786156117090</p>	
<p>A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>	<p>Gleb Kubarev: Alttürkische Gräber des Altaj. Archäologie in Eurasien 33. Bonn 2017 (402 ps.) ISBN: 9783774941144</p> <p>Sören Stark: Die Alttürkenzeit in Mittel- und Zentralasien. Archäologische und historische Studien. Nomaden und Sesshafte 6. Wiesbaden 2008 (608 ps.) ISBN 9783895005329</p> <p>Florin Curta: The Long Sixth Century in Eastern Europe. East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450, vol. 72. Leiden 2021. (516 ps.) ISBN: 9789004456983</p> <p>Matthias Friedrich: Archäologische Chronologie und historische Interpretation: Die Merowingerzeit in Süddeutschland. Ergänzungsbände zum Reallexikon der germanischen Altertumskunde 96. Berlin–Boston 2016. (325 ps.) ISBN 9783110471021</p>	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 2	Gyakorlati óra óraszám:
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Powerpoint alapú bemutatók, szemléltetés, kérdés orientált, interaktív problematizálás, korábbi ismeretkre való alapozás.	
Az értékelés módja:	Három fokozatú értékelés	
Az értékelés kritériuma:	Az órai jelenlét, az ismeretanyag elsajátítása, az információk szintézisére való hajlam értékelése, egyéni értelmezési stratégiák, a téma kontextusba helyezése.	
Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.	A tantárgy fejleszti a lexikális tudás mellett a régészeti anyag elemzési készséget, a gondolkodásmódot, valamint elősegíti az összetett gondolkodást és a különböző forrásterületek módszertanának együttes használatát. Az itt elsajátított tudományos módszerek és komplex látásmód más területeken is hasznosíthatóak.	